

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Tuusniemen kunta
hallinto@tuusniemi.fi, toni.auvinen@tuusniemi.fi

1.3.2016

Kuntarahoitushakemus Voimaa arkeen – hankkeeseen

MTK- Pohjois-Savo hakee Tuusniemen kunnalta kuntarahoitusta Voimaa arkeen – hankkeeseen nro 102471. Hanke on jätetty käsiteltäväksi Euroopan sosiaalirahastoon 28.2.2016. Hankkeeseen haetaan 80 % rahoitusta ELY - keskukselta, 15 % rahoitusta pohjoissavolaisilta kunnilta ja 4 % rahoitusta alueen yrityksiltä, loppuosan rahoituksesta kattaa MTK- Pohjois-Savo. Hankkeen toiminta-aika on 1.5.2016–30.4.2018 ja kokonaisbudjetti 203 040 €.

Kuntarahoituksen määrä kuntien kesken pohjautuu maatilojen ja puutarhatilojen määrän mukaan vuonna 2014 (Luonnonvarakeskus). Tuusniemen osuus kuntarahoituksesta on 770 € (257 € v. 2016, 385 € v.2017 ja 128 € v. 2018).

Hankkeen tavoitteena on, että viljelijät ja muut maaseudun yrittäjät oppivat havaitsemaan oman uupumuksensa ja reagoimaan siihen, ennen kuin yritys ajautuu niin suuriin vaikeuksiin, että toiminnan jatkuminen on uhattuna. Tavoitteena ovat hyvinvoivat yrittäjät, jotka ovat motivoituneita kehittämään tuotantoaan ja jotka arvostavat omaa työtään. Jokainen työuupumuksen takia tuotantoa alentava tai tuotannon lopettava yritys on liikaa. Tuusniemäläisten maatilojen liikevaihto oli 9,21 miljoonaa euroa vuonna 2014.

Lisätietoja hakemuksesta antaa aluepäällikkö Sirpa Lintunen, puh. 0440 843 352, sirpa.lintunen@mtk.fi

Jari Kauhanen
Toiminnanjohtaja
MTK-Pohjois-Savo

Sirpa Lintunen
Aluepäällikkö
MTK-Pohjois-Savo

Liite: Euraan jätetty hankehakemus

KH 14.3.2016 liite § 22

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Hankehakemus
Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Viranomaisen merkintöjä

Saapumispäivämäärä 28.2.2016	Diainumero EURA 2014/3876/09 02 01 01/2016/ESAELY
Käsittelijä	Puhelinnumero
Hakemusnumero 102471	Hankekoodi
Hakemustyyppi Uusi	Tila Saapunut

1 Viranomainen, jolle hakemus osoitetaan

Viranomainen Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
--

2 Hakijan perustiedot

Hakijan virallinen nimi MTK-Pohjois-Savo ry	
Organisaatiotyyppi Muu järjestö tai yhdistys	Y-tunnus 0207887-2
Jakeluosoite Savonkatu 18 C	Puhelinnumero 0172633500
Postinumero 70110	Postitoimipaikka Kuopio
Tilinumero (IBAN) FI7456011412000192	BIC OKOYFIHH
WWW-osoite http://www.mtk.fi/pohjoissavo	
Hankkeen yhteyshenkilön nimi Lintunen Sirpa	Yhteyshenkilön asema hakijaorganisaatiossa Aluepäällikkö
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite sirpa.lintunen@mtk.fi	Yhteyshenkilön puhelinnumero 0440843352
Hakijoiden lukumäärä tai tuen siirto -menettely ☒ Vain yksi hakija	☐ Hakijoita on useampi kuin yksi (yhteishanke) ☐ Hakija siirtää osan haettavasta tuesta yhdelle tai useammalle taholle hankkeen toteuttamista varten (tuen siirto)

3 Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi Voimaa arkeen	
Alkamispäivämäärä 1.5.2016	Päätymispäivämäärä 30.4.2018
Toimintalinja 3. Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus	
Erityistavoite 7.1. Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantaminen	
Hanketyyppi Hanke, jossa on henkilöitä varsinaisena kohderyhmänä	

J. V. SK

4 Tiivistelmä (julkaistaan internetin tietopalvelussa)

4.1 Hankkeen julkinen tiivistelmä (tavoitteet, toimenpiteet, tulokset)

Hankkeen tavoitteena on, että viljelijät ja muut maaseudun yrittäjät oppivat havaitsemaan oman uupumuksensa ja reagoimaan siihen, ennen kuin yritys ajautuu niin suuriin vaikeuksiin, että toiminnan jatkuminen on uhattuna. Tavoitteena ovat hyvinvoivat yrittäjät, jotka ovat motivoituneita kehittämään tuotantoaan ja jotka arvostavat omaa työtään. Jokainen työuupumuksen takia tuotantoa alentava tai tuotannon lopettava yritys on liikaa. Historiallisen huonon talousvuoden 2015 jäljiltä viljelijöillä on nyt paljon talousvaikeuksia, mikä heijastuu ihmissuhteisiin ja terveyteen. Viljelijöiden väsyminen ja uupuminen vaikuttavat myös viljelijöitä tapaavien sidosryhmien ja asiantuntijoiden työhön. Hankkeen valmistelussa on ollut aktiivisena tahona MAST-hanke, joka toimii ProAgria Pohjois-Savon, Luke Maanangan, Savonia ammattikorkeakoulun ja MTK-Pohjois-Savon yhteistyöhankkeena. Hankkeen valmistelussa on kuultu laajasti maatalouden sidosryhmiä. Hankkeen toimenpiteenä kehitetään työkalut jaksamisen omaseurantaan maataloilla ja muissa maaseudun yrityksissä. Hankkeen aikana yrittäjät oppivat sopivat rutiinit itse testaukseen esim. työsesonkien jälkeen tai omien tuntemusten perusteella. Yrittäjien ympärillä työskentelevistä asiantuntijoista rakennetaan tiivis suojaverkko, jotta yksikään yrittäjä ei putoa avun ulottumattomiin. Ennakoinnin askelmerkit - toimii sidosryhmien apuna yritystoiminnan kehittämisessä. Hankkeessa testataan ensivaiheen tilakäyntimallia yrityksiin, joiden tuotanto on vaarassa taantua yrittäjän talous-, ihmissuhde- tai jaksamisongelmien takia. Näiden tilakäyntien tarkoituksena on purkaa ongelmatilannetta, jotta tila pystyy ottamaan vastaan sidosryhmäverkoston avun ongelmien ratkomiseksi. Tiedotuksen avulla mataloitetaan kynnystä ammattiavun hakemiseen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja vahvistetaan myös yrittäjien lähipiirin reagointikykyä. Hanke kohdistuu maatiloihin ja muihin maaseudun yrityksiin, joilla on mahdollisuus kehittää tuotantoaan, esim. investointia suunnittelevat ja investoinnin jälkeisessä vaiheessa elävät tilat, ruuhkavuosissa elävät yrittäjäperheet ja keski-ikäiset viljelijät, joilla on vielä useita työvuosia jäljellä. Hankkeen tuloksena maaseudun yrittäjät käyttävät kohdennettuja työkaluja henkisen jaksamisen seurantaan ja viljelijöiden ja muiden maaseudun yrittäjien tietoisuus henkisen jaksamisen vaikutuksista omaan yritystoimintaan on kasvanut. Yrittäjät itse haluavat ottaa apua vastaan ja yrittäjille osataan tarjota apua entistä aikaisemmin. Hankkeen tuloksena voidaan estää tilanteita, joissa tuotanto taantuu tai loppuu yrittäjän uupumisen takia. Hanke hyödyttää Pohjois-Savon elinkeinotoimintaa, sillä suuri osa maataloista ja muista yrityksistä voi kasvattaa tuottavuutta olemassa olevilla resursseilla, jos yrittäjä haluaa panostaa toimintaan.

4.2 Hankkeen nimi englannin kielellä

More Power in to the Entrepreneurship at the Rural Areas

4.3 Hankkeen julkinen tiivistelmä englannin kielellä

The aim of this project is the farmers and other rural entrepreneurs learn to react their stress and tiredness before it affects negatively to the production and quality of their company. This project aims to raise up the well-being entrepreneurs, who are motivated to increase their production and who value their own work. Any farm or company closing down because of the burnout is too much.

Due to challenging fiscal year 2015 farmers face a lot of economical problems that also project to their personal life and health. The farmers distress also affects their stakeholders. This project has been actively led by MAST-project which is a Co-project of ProAgria Pohjois Savo, Luke Maaninka, Savonia University of applied sciences and MTK North Savo. The Project has sought consultation from large variety of agricultural experts.

The goal of the project is to develop tools for self tracking of well being for farms. During the project entrepreneurs learn the fitting procedures for self evaluation. A support net for farmers will be formed in order to ensure that help is given for those in need. Project also has company visits that aim to solve economical and social problems at early stage. These visits aim to defuse the problem so that entrepreneur is able to receive help from the stakeholders. The PR side of the project aims to lower the threshold of the entrepreneurs to seek help and also encourage and help their

related parties to help farmer in despair. Projects main focus group consists of farms and other rural entrepreneurs with the means for development before and after investing, farmer families in their boom years and the middle-age farmers, who still have many years to work ahead.

As a result this project will provide tools for tracking of mental well being for the entrepreneurs as well as increase the knowledge of its effect on business performance. Entrepreneurs will learn the perks of seeking help early and learn to be able to reach and receive such help. This project will also aim to prevent economical problems due burnouts. The project will benefit local business climate as majority of the farms with the necessary means to increase productivity with existing results are not eager to do so. This project will increase the wellbeing of farmers and other rural entrepreneurs and motivate to increase to productivity of their businesses.

5 Hankkeen tarve, tavoitteet ja kohderyhmä

5.1 Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Miten hanke on valmisteltu? Miten valmistelussa on otettu huomioon aiemmin rahoitettujen hankkeiden tulokset?

Hankkeen tarve perustuu maatalousyrittäjien väsymiseen ja uupumukseen taloudellisen ahdingon takia. Talousongelmat pohjautuvat vuoteen 2015, jolloin tiloille toteutuivat kaikki mahdolliset riskit yhtäaikaaisesti. Vuoden 2014 syksyn Venäjän vientikiellosta alkanut maataloustuotteiden hintojen lasku ja uuden rahoituskauden poikkeuksellisen vaikeaselkoinen maatalouden tukiuudistus ovat vieneet viljelijöiltä voimia ja luottamusta tulevaisuuteen. Markkinahintojen alentuminen aiheutti Pohjois-Savon viljelijöille vuonna 2015 23,6 miljoonan euron menetykset vuoteen 2014 verrattuna, pelkästään maidon hintapudotus oli 19,9 miljoonaa euroa. Maatalouden tukiuudistus alensi tukien määrää ja myöhästytti tukien maksua vuoden 2016 puolelle; viljelijöiden tulot alenivat tämän takia 19 miljoonaa euroa vuoteen 2014 verrattuna. Markkinahintojen alentumisista ja tukien siirtymisistä saamatta jäänyt 42,6 miljoonaa euroa on aiheuttanut vakavia kassakriisejä etenkin kotieläintiloille. Tilat ovat joutuneet neuvottelemaan välirahoituksesta pankkien kanssa ja tiukentuneet lainaehdot ovat nostaneet rahoituksen kustannuksia. Kesän 2015 huonot säät syvensivät viljelijöiden henkistä ahdinkoa ja vaikeuttivat tilojen taloustilannetta. Elintarvikkeiden halpuuttaminen on syönyt viljelijöiden uskoa omaan tekemiseen ja lomitussjärjestelyjen tiukentuneet ehdot ovat vaikeuttaneet jaksamista. Investointihalukkuus ei ole suurta. Vuonna 2015 investointitukea haettiin Pohjois-Savossa vain 17 lypsykarjainvestointiin ja 5 nautainvestointiin ja näissä investoinneissa oli mukana 9 kpl pelkästään lantaloiden tai siilojen rakentamista.

Kun yrittäjä joutuu olemaan pitkän ajan jaksamisensa äärirajoilla, pienikin negatiivinen tapahtuma voi saada maatilan koko toiminnan sekaisin. Tiloilla ei myöskään enää ole käytettävissä sukupolvien perinteistä turvaverkkoa, eikä tilojen välinen naapuriapu ole yhtä luontevaa kuin aikaisemmin. Tilat ovat erikoistuneet ja erilaistuneet, niin ettei naapurikaan usein enää hallitse toista tuotantosuuntaa edustavan tai erilaisia tuotantovälineitä käyttävän tilan töitä ja toimintoja. Tilojen koko on myös niin suuri, että aikaa ei yksinkertaisesti ole naapurin auttamiseen vaikka tahtoa olisikin. Jos tilalla on intiimeiksi koettuja ongelmia, esim. parisuhteen kriisi, henkistä uupumista tai alkoholin liikakäyttöä tai tulehtuneet suhteet entiseen isäntäpariin, ulkopuolisen avun hakemisen kynnyks on monesti korkealla. Taloudellisten riskien realisoitumisen takia moni viljelijä tuntee tällä hetkellä riittämättömyyttä ja turhautumista ja kokee, ettei voi enää vaikuttaa omaan elämäänsä.

Maatilayrittäjien väsyminen maksaa tilalle itselleen, sidosryhmille ja yhteiskunnalle. Normaalisti väsymyksestä toivutaan normaalista 1-2 viikossa ja hoitokustannuksena on tässä vaiheessa yleensä vain lomituskustannukset. Väsymyksen voittamisessa auttavat harrastukset ja irtiöt arkitutiineista. Jos väsyminen ehtii muuttua uupumukseksi, hoitoaika – ja kustannukset kasvavat huomattavasti. Uupumuksesta toipumiseen menee 1-6 kuukautta ja lomituskustannuksiin tulee lisätä kerrannaiskustannukset *1,5, esim. eläinten siemennysten viivästyminen, konerikot, laskujen maksurästöt, lääkärikulut sekä ihmisten että eläinten osalta, muiden perheenjäsenten kuormitus, töiden kasaantuminen ja hidastunut työtahti jne. Puolen vuoden toipuminen uupumuksesta maksaa karjatilan lomituskustannuksena vähintään 72 000 euroa. Laskelmassa käytetty hintana täysin maksullista lomitusta, joka on kokonaiskustannus palvelun tuottamisesta.

Jos uupuminen ehtii muuttua masennukseksi, tarvitaan aina ammattiapua ja pitkiä sairauslomia toipumiseen. Pitkittynyt masennus voi johtaa jopa 3-5 vuoden hoidon tarpeeseen ja senkään jälkeen työkyky ei palaudu ennalleen. Lisäksi

KH 14.3.2016 liite § 22

masennuksen uusimisen riski on suuri. Masennuksen yhteiskustannukset yritykselle, yrittäjän perheelle ja yhteiskunnalle nousevat helposti satoihin tuhansiin euroihin. Kotieläintilan lomituskustannuksena 1-5 vuoden osalta on 96 000 – 480 000 € ilman kerrannaiskustannuksia. Pitkissä sairauslomissa kustannusten kerroin on helposti 2, vaikeimmissa tapauksissa paljon enemmän. Pitkäaikainen hoidon tarve ja kasaantuneet työt johtavat usein yritystoiminnan alasajoon tai merkittävään supistamiseen. Perhe ja parisuhteet joutuvat koviin ja riskit avioeroihin ja itsemurhiin kasvavat huomattavasti.

Maatalouden haasteiden lisääntyessä on entistä tärkeämpää, että varhaista asioihin tarttumista saataisiin edistettyä. Monet eri tahot näkevät signaaleja, joista voi päätellä, että kaikki ei ole kunnossa. Mitä aiemmin ongelmiin päästään tarttumaan, sitä vähäisimmin vaurioin tilan tuotanto selviää eli tuotanto pysyy koossa ja tuottavuus ei ehdi laskea. Näiden asioiden edistäminen on tärkeää erilaisen tiedotuksen ja tilaisuuksien muodossa.

Hankkeen valmistelussa on ollut aktiivisena tahona MAST-hanke, joka toimii ProAgria Pohjois-Savon, Luke Maaningan, Savonia ammattikorkeakoulun ja MTK-Pohjois-Savon yhteistyöhankkeena. ELY-keskuksen maaseutusasto on kannustanut hankkeen valmisteluun. Hankkeen valmistelussa on kuultu maaseutusihteerejä, ProAgrian ja pankkien asiantuntijoita, Faban ja meijereiden henkilöstöä ja viljelijöitä. MELAn hyvinvointikyselyyn vuodenvaihteessa 2014–2015 vastanneet viljelijät kaipasivat työhyvinvointinsa tueksi tukea muutokseen ja kriisiin, henkilökohtaista neuvontaa hyvistä käytännöistä ym. informoimista. Maatalous ja työterveys Suomessa 2014 - tutkimuksessa päätoimisista maatalousyrittäjistä piti työtään henkisesti hyvin rasittavana 9 %, melko rasittavana 31 %, jonkin verran rasittavana 41 %, melko kevyenä tai kevyenä 19 % (n=2169). Tilakoon kasvaessa myös henkisen rasittavuuden kokeminen lisääntyi. Päätoimisilta maatalousyrittäjiltä (n=2169) kysyttiin, onko sinulla ollut viimeisen kuukauden aikana pitkäaikaista muistin tai keskittymiskyvyn heikkenemistä, masentuneisuutta tai alakuloisuutta, voimattomuutta tai väsymistä, unettomuutta tai nukahtamisvaikeuksia? Mitä isommalta tilalta vastaaja oli, sitä enemmän hän koki kysytyjä oireita. Samassa tutkimuksessa tuli esille, että eniten tukea henkiseen jaksamiseen maatalousyrittäjät saivat puolisoiltaan. Nuoremmat yrittäjät saivat tukea myös ystäviltään ja tuttaviltaan. Hankesuunnittelussa on huomioitu toiminnasta saatua palautetta mm. seuraavista hankkeista: Yksikään ei huku, Savon Yrittäjät (ESR 2009–2011), Maatalousyrittäjien työhyvinvoinnin kehittämishankkeet 1 ja 2, Sastamalan seurakunta ja MTK-Satakunta (leader, 2012–2014), Varavoimaa farmarille, MTK-Pirkanmaa ja MTK-Satakunta (Maaseuturahasto, 2014), Kuntosavotta, Aluekehityssäätö (ESR, 2008–2012). Yksikään ei huku- hankkeessa mukana olleet yrittäjät pitivät taloudellisen kriisin aikana tärkeimpänä toimenpiteenä yrittäjänä jaksamisen vahvistamista. Varavoimaa farmarille - hankkeen tuloksista käy ilmi, että suuri osa hankkeen asiakkaista olisi toivonut, että yhteydenotto olisi tullut jo aikaisemmin.

5.2 Mitkä ovat hankkeen tavoitteet?

Hankkeen päätavoitteena on, että viljelijät ja muut maaseudun yrittäjät oppivat havaitsemaan oman uupumuksensa ja reagoimaan siihen, ennen kuin yritys ajautuu niin suuriin vaikeuksiin, että toiminnan jatkuminen on uhattuna. Tavoitteena ovat hyvinvoivat yrittäjät, jotka ovat motivoituneita kehittämään tuotantoaan ja jotka arvostavat omaa työtään. Tämä hyödyttää kaikkia osapuolia; hankkeeseen osallistuvia yrittäjiä perheineen, eläinten hyvinvointia, laadukasta elintarviketuotantoa sekä koko maatalouteen ja maaseutuun sidoksissa olevaa ammattikenttää ja maakuntaa.

Hankkeen välillinen päätavoite on tuottavuuden parantaminen pohjoissavolaisilla maatiloilla ja muissa maaseudun yrityksissä. Suurimmalla osaa tiloista voidaan kasvattaa tuottavuutta olemassa olevilla resursseilla, mutta se vaatii halua panostaa tuottavuuteen. Hankkeen toiminnoilla voidaan parantaa viljelijöiden ja muiden yrittäjien jaksamista työssään ja sitä kautta parantaa motivaatiota kehittää toimintoja.

Tavoitteena on rakentaa jaksamisen työkalut omaseurantaa varten maatiloille ja muille maaseudun yrittäjille, jotta yrittäjät oppivat havaitsemaan pitkittyneen väsymyksen merkit, ennen kuin väsymys muuttuu uupumukseksi. Tavoitteena on kartoittaa uupumisvaarassa olevat riskiryhmät ja rakentaa ennakkoinnin askelmerkit yhdessä sidosryhmien kanssa. Ennakkoinnin askelmerkkejä käyttäen jatkossa riskiryhmät tunnistetaan ennakolta ja voidaan reagoida jo pieniin muutoksiin, kun taas tällä hetkellä yritys havaitaan vasta kriisiytyneessä tilassa. Tavoitteena on yrittäjien sidosryhmien entistä parempi yhteistyö yrittäjien hyväksi.

Tavoitteena on laatia mallilaskelmia erilaisille tiloille ja yrityksiin jaksamisriskien toteutumisesta, joiden avulla jaksamisen seurannan tärkeyttä on helppo perustella niiden yrityksiin kuin sidosryhmillekin.

Tavoitteena on löytää varhaisessa vaiheessa ne yrittäjäperheet, joiden tuotanto on vaarassa taantua tai loppua yrittäjän jaksamis- tai parisuhdeongelmien ongelmien takia ja ohjata heidät avun piiriin. Tavoitteena on palauttaa yrittäjien luottamus asiantuntija-apuun.

Tavoitteena on tiedottaa työhyvinvoinnista ja eri tahoista, jotka auttavat viljelijöitä ja muita maaseudun yrittäjiä.

Tavoitteena on luoda Pohjois-Savon maaseudun yrittäjien keskuuteen ilmapiiri, jossa ongelmista uskalletaan puhua.

Tavoitteena on myös mataloittaa kynnystä ammattiavun hakemiseen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, eli ennen kuin uupumus muuttuu masennukseksi.

5.3 Mikä on hankkeen uutuus- tai lisäarvo? Mitä toimintatapojen muutosta halutaan saada aikaan?

Hankkeen uutuusarvona on rakentaa malli, jolla maaseudun yrittäjien väsyminen saadaan katkaistua kaikkien sidosryhmien yhteistyön avulla ennen kuin se muuttuu uupumukseksi tai jopa masennukseksi. Hankkeen uutuusarvona on myös se, että yrittäjille kehitetään jaksamisen seurantatestit, joiden avulla omaseuranta on mahdollista ja motivoivaa.

Hankkeen aikana pyritään neuvottelemaan yrittäjien sidosryhmistä erityisesti rahoitus- ja vakuutusalan kanssa taloudellisista kannustimista, jotka motivoivat yrittäjiä positiivisesti jaksamisen seurantaan. Tavoitteena on parantaa taloudellisten riskien hallintaa, jolloin uudesta tilanteesta hyötyvät niin yrittäjät kuin sidosryhmätkin.

Hankkeessa tuotetaan lisäarvoa olemassa olevien verkostojen toimintaan ja luodaan yhteistyömalleja vaikeuksissa olevien viljelijöiden tukemiseksi ja vaikeuksien varhaisissa havaitsemisissa ja ennaltaehkäisemisissä. Hanke edistää toimijoiden verkottumista ja/tai erilaisia yhteistyön muotoja. Hankkeen avulla toimijat verkottuvat uudella tavalla yrittäjien tueksi.

Hanke edistää myös - erityisesti ikääntyvien - työurien pidentämistä ja työllisyyttä. Puolet pohjoissavolaisista viljelijöistä on yli 50 – vuotiaita ja 40 % yli 56-vuotiaita. Viljelijöiden jaksamisella eläkeikään saakka tulee olemaan merkittävä vaikutus etenkin Pohjois-Savon maidontuotannon määrään.

5.4 Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät?

Hankkeen kohderyhmänä ovat viljelijät ja muut maaseudun yrittäjät Pohjois-Savossa. Erityisenä painopisteenä ovat investointia suunnittelevat ja investoinnin jälkeistä tuotantoa lisäävät viljelijät, ruuhkavuosissa elävät yrittäjät ja keski-ikäiset yrittäjät, joilla on vielä useita yrittäjäyysvuosia jäljellä.

5.5 Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät?

Hankkeen välillisinä kohderyhminä ovat maataloutta rahoittavat pankit ja vakuutuksia tarjoavat vakuutusyhtiöt, maataloustuotteita ostavat yritykset ja maataloudelle tuotantopanoksia tai asiantuntijapalveluja myyvät yritykset sekä työterveyshuolto, lomituspalvelut ja maataloushallinto. Välillisiä kohderyhmiä ovat myös maaseudun tukihenkilöverkosto ja MTK-yhdistysten hyvinvointivastaavat.

6 Toteutus ja tulokset

6.1 Mitkä ovat hankkeen konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi?

Hankkeen toiminta on työhyvinvointia edistävää, joka ehkäisee uupumista, talous-, parisuhde- ym. vaikeuksia.

Toimenpide 1) Henkisen kunnon seurannan kehittäminen ja työkalujen testaus yrittäjäryhmillä

Seutukunnittain yrittäjille tarjotaan mahdollisuutta osallistua työhyvinvointiryhmään. Ryhmissä kokeillaan eri testejä ja raportoidaan vaikuttavuutta ja tuntemuksia testeistä. Näin saadaan tietoa heti hankkeen alkuvaiheessa toiminnoista, jotka soveltuvat kohderyhmän käyttöön. Samalla testaajat osallistetaan puhumaan jaksamiseen liittyvistä asioista lähiympäristössään. Kokemusten ja palautteen perusteella valitaan malli tai mallit, joita työtetään laajempaa käyttöä

varten. Tavoitteena on, että käyttökelpoiseksi havaittua testiä tehdään säännöllisin väliajoin ja muuttuneet testitulokset viestivät testaajalle stressi- tai väsymysoireista. Toimenpiteen tavoitteena on lopulta saada käyttöön netissä tehtävä testi, joka soveltuu mahdollisimman kattavasti koko alueen viljelijäväestölle. Potentiaalisia yhteistyökumppaneina tässä ovat esim. Mela, Työterveyslaitos, viljelijöiden työterveyshuolto ja tuottajaomisteiset yritykset.

b) Uupumisen vaaravyöhykkeessä olevien riskiryhmien kartoittaminen sidosryhmien kanssa ja ennakkoinnin askelmerkkien kokoaminen

Riskiryhmien kartoitustyötä tehdään yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Toimenpiteessä määritellään riskiryhmät, hälytysmerkit riskiryhmittäin, seurantatavat ja sovitaan viestintä eri sidosryhmien kesken. Tarkasteltavia ryhmiä ovat esim. investoinnin jälkeisten vuosien aikana tuotantoa kasvattavat tilat, ruuhkavuosia elävät viljelijät, keski-ikäiset viljelijät, joilla on työvuosia jäljellä ja parisuhdevaikeuksissa olevat tilat. Hankkeessa testataan sopivia hälytysmerkkejä sidosryhmittäin ennakkoinnin askelmerkeiksi, tarkasteltavia asioita voivat olla esim. laatumuutokset, maksurästit ja eristäytyminen. Toimenpiteessä selvitetään, voisiko työterveyshuoltoon tehdä automaattisesti lyhennetyn käyntivälin esimerkiksi investointitilanteessa.

Ennakkoinnin askelmerkit toimivat apuna esimerkiksi rahoittajille ja vakuutusyhtiöille. Ennakkoinnin askelmerkkejä käyttäen jatkossa riskiryhmät tunnistetaan ennakoita ja voidaan reagoida jo pieniin muutoksiin, kun taas tällä hetkellä yritys havaitaan vasta kriisiytyneessä tilassa. Sidosryhmien kanssa on tavoitteena löytää taloudellisia kannusteita yrittäjän jaksamisen seurantaan ja samalla taloudellisten riskien pienentämiseen. Kannusteina voisivat toimia esimerkiksi alempi korkotaso, suurempi avustusprosentti tai alhaisemmat vakuutusmaksut.

c) Ensivaiheen tilakäynti

Kohteena ovat tilat, joilla on jo niin suuri riski ajautua vaikeuksiin, että toiminnan jatkuminen on uhattuna ja luomaan näille sellainen toimintasuunnitelma, että kriisiytynyt tilanne voidaan hallitusti purkaa. Ensivaiheessa varmistetaan yritystoiminnan pyöräilyminen. Kriisissä olevat tilat ovat usein ajautuneet muun neuvonnan ulottumattomiin. Monesti uupuneet viljelijät eivät enää luota maksullisiin toimijoihin tai heillä ei ole enää varaa ostaa palvelua, esim. psykoterapiaa. Yrittäjät voivat myös kokea, etteivät he saa apua maksuttomista palveluista tai he eivät enää jaksaa hakea apua. Tilakäynnillä kartoitetaan yhdessä viljelijän ja perheenjäsenten kanssa ongelmatilanteeseen johtaneita tekijöitä. Alkukartoituksen jälkeen luodaan yhdessä toimintasuunnitelma tilanteen purkamiseksi. Hankkeen käynnillä rakennetaan luottamusta, jotta yrittäjä voi sitoutua jatkotoimenpiteisiin. Tilatyön perusajatuksena on olla ensiavun luonteista, mikä auttaa turvaamaan yrittäjien toimintakyvyn. Ensimmäisen tilakäynnin tekee projektityöntekijä. Ensivaiheen tilakäyntejä on budjetoitu 50 kpl. Projektityöntekijälle on varattu aikaa myös tehdä puhelimitse seuranta yhteydenottoja tiloille, joille hän on tehnyt toimintasuunnitelman. Seuranta yhteydenottoilla voidaan tarkentaa tavoitteita tai tarkistaa tavoitteiden toteutumista. Hankkeen tilakäynteihin tulee potentiaalisia tiloja suoraan tilojen itsensä ilmoittamana ja sidosryhmien kautta yrittäjien itsensä luvalla. Kaikki yhteydenotot tilan ulkopuolisiin tahoihin tehdään viljelijän luvalla yhdessä hänen kanssaan tehdyn toimintasuunnitelman mukaisesti.

Ensivaiheen käynnin jälkeen yrittäjän kanssa voi jatkaa työtä joku taho tai useampi taho yhdessä, esim. esim. maaseutuviranomaiset, ProAgrian ja työterveyshuollon asiantuntijat, mielenterveyspalvelut, velkaneuvoja, ulosottoviranomainen, verottaja, MELA-asiamies, meijerit, teurastamot, lomitukset jne. Tilatyö on ehdottoman luottamuksellista. Hankkeeseen on budjetoitu ostopalveluja, joita voi käyttää max. 10 tilan jatkotoimenpiteenä kokeiluluontoisesti.

d) Tietoisuuden levittäminen henkisen hyvinvoinnin tärkeydestä tuottavuuteen

Hanke toimii tietoisuuden levittämisessä kolmella tavalla:

1) Hanke tarjoaa tietoa erilaisissa yhteistyökumppaneiden järjestämissä tilaisuuksissa. Puheenvuoroissa käsitellään teemoja, joiden avulla yrittäjä oppii havainnoimaan jaksamistaan, ennakoitavuuksiaan ym. elämänhallintaansa. Muiden järjestämät tilaisuudet ovat sekä viestin perille saamisen että kustannustehokkuuden kannalta hyvä tapa edesauttaa hyvinvointiasioista kiinnostumista ja auttaa madaltamaan avun vastaanottamisen kynnyksiä.

- 2) Hanke järjestää yrittäjille ja yhteistyökumppaneille tilaisuuksia, esim. yhteistyötapaamisia sidosryhmille tai yhteistyössä muiden kanssa maaseudun yrittäjien hyvinvointitilaisuuksia, joissa on osallistujia kiinnostavat puhujat.
- 3) Hanke osallistuu sosiaalisen median keskusteluun, tekee lehtijuttupohjia ym. Tiedotuksella vahvistetaan myös yrittäjien lähipiirin reagoitukykyä hakea apua aikaisessa vaiheessa.

Hankkeen budjetissa on varattu rahaa projektityöntekijän työnohjaukseen, mikä auttaa työntekijän omassa jaksamisessa, vaikeiden asiakastilanteiden kohtaamisessa ja käsittelyssä sekä työkentän rajaamisessa omien voimavarojen mukaiseksi.

6.2 Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan? Mitä lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia sillä on?

Lyhyen aikavälin välittömät vaikutukset

Hankkeen toimenpiteillä edistetään työhyvinvointia ja työn tuottavuutta välittömästi, sillä jokainen työuupumuksen takia tuotantoa alentava tai tuotannon lopettava yritys on liikaa.

Viljelijät ja muut maaseudun yrittäjät saavat käyttöönsä työkalut jaksamisen seurantaan ja tarvittaessa ammattiapuun hakeutuminen koetaan helpoksi. Yrittäjien kynnys keskustella jaksamiseen liittyvistä asioista alenee tai jopa häviää kokonaan. Yleinen keskusteluympäiri on suosiollinen jaksamiseen liittyviin asioihin.

Viljelijöiden ja muiden maaseudun yrittäjien arvostus omaa työtään kohtaan nousee.

Viljelijöiden ja muiden maaseudun yrittäjien tietoisuus omaan hyvinvointiinsa liittyvien tekijöiden merkityksestä kasvaa ja yrittäjät löytävät itselleen soveltuvia keinoja ylläpitää omaa henkistä ja fyysistä työkykyään. Hanke lisää maaseutuyrittäjien ja erityisesti maatalousyrittäjien tietoisuutta työterveyshuollosta sekä tukee erilaisin keinoin uusien jäsenten liittymistä siihen.

Yrittäjien sidosryhmät havaitsevat varhaisessa vaiheessa pitkittyneen väsymyksen ja osaavat puuttua siihen, ennenkuin yrityksen toiminta vaarantuu. Hanke vahvistaa maaseutua lähellä olevien asiantuntijoiden ja kehittäjien yhteistyötä sekä maaseudun yrittäjien välistä vuorovaikutusta. Sidosryhmät ottavat käyttöön jaksamisen seurantaan positiivisia taloudellisia kannustimia. Samalla yritystoiminnan taloudelliset riskit pienenevät.

Kriisiytymisvaarassa olevien yritysten toiminta saadaan vakiinnutettua ja kriisiytymiseen johtaneita syitä puretaan asiantuntijoiden avulla.

Pitkän aikavälin välilliset vaikutukset

Yrittäjien hyvinvointi paranee ja sitä kautta motivaatio yritysten kehittämiseen säilyy ja kasvaa. Yrittäjät kokevat yritystoiminnan harjoittamisen mielekkääksi ja omaa ammattitaitoa halutaan kehittää. Hanke tukee työpaikkojen ja yritysten kehittämistä sekä kasvua.

Pohjois-Savon maatalojen liikevaihto kasvaa ja tuotantomäärät pysyvät Pohjois-Savon maaseutuohjelmassa mukaisissa tavoitetasoissa.

6.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Pohjoissavolainen viljelijöiden ja muiden maaseudun yrittäjien sidosryhmäverkosto on hankkeen jäljiltä entistä ehyempi ja pystyy yhdessä toimien reagoimaan yrittäjien ongelmiin hyvin varhaisessa vaiheessa. Sidosryhmät hyödyntävät hankkeen tuloksia myös omissa toiminnoissaan.

Hankkeen kokemuksia ja tuloksia on tarkoitus hyödyntää myös erillisessä hankkeessa, jossa kehitetään mobiilisovellus puhelimeen. Sovelluksen avulla pyritään helpottamaan omatoimista jaksamisen seurantaa ja ammattiapuun hakeutumista. Puhelinsovellus kehitetään viljelijöiden ja muiden yrittäjien käyttöön. Jatkossa sovelluksesta on tarkoitus tehdä versiot myös nuorille ja ikäihmisille.

KH 14.3.2016 liite § 22

Hankkeen jälkeen selvitetään mahdollisuuksia koota hankkeen aineistosta koulutusmateriaali, jota voidaan hyödyntää ammattioipinnoissa ja aikuiskoulutuksessa. Tavoitteena on sisällyttää tulevaisuudessa jaksamisen seuranta jokaiseen "yrittäjätutkintoon".

7 Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Hankkeelle haetaan ennakkoa ☒ Kyllä ☐ Ei	Ennakkoa haetaan (€) 48 700,00
Perustele ennakon tarve Hankkeen alussa tulee paljon kustannuksia, koska ensimmäiset tilaisuudet järjestetään heti syksyllä. Ennakko helpottaa hanketoteuttajan toimintaa, etenkin koska Maaseuturahaston vuoden 2015 hanketoiminnan maksatuksia ei ole voitu vielä hakea ja MTK-Pohjois-Savolla on siellä paljon kiinni olevia varoja.	
Kustannusmalli Flat rate 15 % palkkakustannuksista	

A Hankkeen kustannukset ja rahoitus

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €	Osuus nettokustannuksista (%)
1 Palkkakustannukset	117 600	1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus	162 432	80
2 Ostopalvelut	41 100	2 Kuntien rahoitus	30 456	15
3 Matkakustannukset	6 700	3 Muu julkinen rahoitus	0	0
4 Muut kustannukset	20 000	4 Yksityinen rahoitus	10 152	5
5 Flat rate	17 640			
Kustannukset yhteensä	203 040	Rahoitus yhteensä	203 040	100
6 Tulot	0			
Nettokustannukset yhteensä	203 040			

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset ja niiden rahoitus (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €
7 Kunnat	0	5 Kuntien rahoitus	0
8 Muu julkinen	0	6 Muu julkinen rahoitus	0
Yhteensä	0	Yhteensä	0

Kustannusarvio yhteensä	203 040	Rahoitussuunnitelma yhteensä	203 040
--------------------------------	----------------	-------------------------------------	----------------

8 Muilta rahoittajilta haettu rahoitus

8.1 Mitä sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia on rahoitussuunnitelmassa esitetyistä muun julkisen rahoituksen, kuntarahoituksen ja yksityisen rahoituksen osuuksista (ml. omarahoitusosuus)?

SavoGrow Oy on tehnyt päätöksen kuntarahoituksesta 24.2.2016. Päätöksen mukaan SavoGrow rahoittaa 18,5 % toteutuneesta kuntarahoituksesta, enintään 5632 euroa. Muiden kuntien kanssa rahoituksesta on käyty alustavia neuvotteluja. Kuntarahoitusta haetaan yhteensä 15 % kokonaisrahoituksesta. Kuntarahoitus määritellään kuntakohtaisesti vuonna maatiloiden ja puutarhatilojen määrän mukaan vuonna 2014 maatilayritysten mukaan (Luonnonvarakeskus). Rahoituksesta noin 4 % haetaan pankeilta (Pohjois-Savon Osuuspankkiliitto, S-Pankki ja Säästöpankki Optia) ja Pohjois-Savossa toimivilta meijereiltä (Osuuskunta Itämaito ja Osuuskunta Maitomaa), alustavia neuvotteluja on käyty jokaisen osapuolen kanssa. Aiesopimuksia ei ole solmittu. Hakijaorganisaatio MTK-Pohjois-Savo osoittaa hankkeeseen omarahoitusta noin 1 %.

8.2 Onko hankkeeseen haettu tai ollaanko hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta? Mistä ja milloin rahoitusta on haettu? Kuinka paljon rahoitusta on haettu tai myönnetty?

KH 14.3.2016 liite § 22

Edellisessä kohdassa on kuvattu myös yksityisen rahoituksen tilanne

9 Yhteydet muihin hankkeisiin

9.1 Mihin muihin Manner-Suomen rakennerahasto-ohjelmasta rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit.)

Pohjois-Savon liikunnan Työkuntoon- hanke (101849) toteuttaa kuuden kunnan alueella työikäisille toimenpiteitä, joista osa soveltuu myös tämän hankkeen kohderyhmälle. Työkuntoon- hanke järjestää eri paikkakunnilla avoimia tilaisuuksia, joihin kannustamme kohderyhmää osallistumaan.

9.2 Mihin muista rahoituslähteistä rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit, jos niitä on.)

Hankkeessa on yhtymäkohtia Pirkanmaan ja Satakunnan alueella toimivaan Varavoimaa Farmarille2 -hankkeeseen, jota rahoitetaan Manner-Suomen Maaseudun kehittämisrahastosta. MTK-Pohjois-Savon tiedotushanke Kohti Tulevaa tukee myös etenkin maatalousyrittäjän aktivointia, mutta omistajanvaihdosasiat ja maatalouden tukijärjestelmätiedotus painopisteenä (hanke nro 12, Manner-Suomen maaseudun kehittämisrahasto). ProAgria Pohjois-Savon, Luken, Savonian ja MTK-Pohjois-Savon yhteistyöhanke MAST (hanke nro 10337, Manner-Suomen maaseudun kehittämisrahasto) toimii tiedonvälittäjänä maatalousyrittäjille. Viljelijöiden jaksamisen täytyy olla kunnossa, jotta yritykset voivat lähteä kehittymään.

10 Maantieteellinen kohdealue

☒ Hankkeen toiminta kohdistuu yhden maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta kohdistuu usean maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta on valtakunnallista
Maakunnat Pohjois-Savo		
Seutukunnat Koillis-Savon, Kuopion, Varkauden, Sisä-Savon, Ylä-Savon		
Kunnat Iisalmi, Juankoski, Kaavi, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Pielavesi, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto, Vieremä		

Jos hanke toteutetaan yhdessä paikassa, mikä on toteutuspaikan osoite?

Jakeluosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
--------------	-------------	------------------

11 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä

11.1 Minkälainen on hakijan osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta ja hankesuunnitelman mukaisesta sisällöllisestä teemasta?

MTK-Pohjois-Savo (Maataloustuottajain Pohjois-Savon liitto ry) on maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien alueellinen etujärjestö. MTK- Pohjois-Savon toimialue on Pohjois-Savon maakunnan 19 kuntaa. MTK-Pohjois-Savolla on noin 4 100 jäsentilaa.

Yhdistys toimii maaseudun elinkeinojen ja elävän maaseudun puolesta. MTK-Pohjois-Savon perustehtävinä on turvata jäsenistön taloudelliset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset oikeudet ja ylläpitää järjestöllisiä toimintavalmiuksia. Tavoitteiden saavuttamiseksi MTK-Pohjois-Savo tekee yhteistyötä maataloushallinnon, metsänhoito-yhdistysten, neuvonnan, opetuksen ja tutkimuksen ja muiden sidosryhmien kanssa.

MTK-Pohjois-Savolla on vahva elinkeinopoliittinen ja aluetaloudellinen kokemus työskentelystä pohjoissavolaisen maatalouden hyväksi. Viljelijöiden heikentynyt jaksaminen näkyy selkeästi kuluneen talven aikana tehdyssä työssä, esim. lomitukseen liittyvissä yhteydenotoissa ja pohdintoissa tilan tulevaisuudesta. Yhdistys on toiminut aktiivisesti hanketyössä koko EU-ajan. MTK-Pohjois-Savo oli mukana Kuntosavotta – hankkeen toiminnassa vuosina 2008–2012.

11.2 Minkälaisia riskejä hankkeen toteuttamiseen liittyy ja miten riskejä hallitaan?

Riski	Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi
Henkilöriski	Riskiä pyritään vähentämään huolellisella rekrytoinnilla ja työhön perehdyttämällä ja työhön valittavan henkilön työnohjauksella.
Talousriski	Hankehakemuksesta käy ilmi, että hankkeessa luotavilla toimintatavoilla voidaan oikeasti vaikuttaa viljelijöiden ja muiden maaseudun yrittäjien uupumisen ehkäisyyn ja hankkeen rahoittaminen on näin aluetaloudellisesti järkevää. Talousriskiä pyritään vähentämään avoimella keskustelulla potentiaalisten hankerahoittajien suuntaan.
Osallistumattomuusriski	Riskiä pyritään vähentämään tiedottamalla hankkeen toiminnoista monikanavaisesti sekä suoraan hankkeen nimissä että yhteistyökumppaneiden kautta. Hankkeen tiedotus tavoittaa myös joukkotiedotusvälineiden kautta ne yrittäjät, jotka eivät heti lähde tapahtumiin, mutta jotka ovat hankkeen potentiaalista kohderyhmää. Uupumisvaarassa olevien yrittäjien lähipiiri on tärkeässä asemassa, jos yrittäjä itse ei halua hakea apua.
Ylikysyntäriski	Jos alkaa näyttää siltä, että ensivaiheen tilakäynneille on kysyntää yli budjetoidun, hankkeen ohjausryhmä pohtii vaihtoehtoja lisärahoituksen saamiseksi tähän toimenpiteeseen.

11.3 Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi

Hankkeen ohjausryhmään esitetään henkilöt seuraavista: ELY-keskus (1), kuntarahoittaja (1), toteuttaja (1), yritysrahoittajan edustaja (1), Mela (1), Työterveyslaitos (1), Suomen Mielenterveysseura (1), viljelijäedustaja (1), muun maaseudulla toimivan yritystoiminnan edustaja (1). Hankkeen työntekijä toimii ohjausryhmän sihteerinä ja esittelijänä.

12 Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot hankekohtaisista seurantatiedoista

12.1 Hankkeeseen osallistuvien yritysten arvioitu lukumäärä

Henkilöstömäärä	Yritysten lukumäärä
Mikroyritys	
Pieni yritys	
Keskisuuri yritys	
Suuryritys	
Yhteensä	0

12.2 Hankkeeseen osallistuvien henkilöiden lukumäärät hankkeen keston ajalta työmarkkina-aseman mukaan, naisten määrä eriteltynä

	Työttömät (ml. pitkäaikaistyöttömät)	Yleissivistävässä / ammatillisessa koulutuksessa olevat	Työssä olevat (ml. yrittäjät)	Työmarkkinoiden ulkopuolella olevat	Yhteensä
Alle 25-vuotiaita			7		7
25-29-vuotiaita			10		10
30-54-vuotiaita			165		165
Yli 54-vuotiaita			148		148
Yhteensä	0	0	330	0	330
Joista naisia			161		161

12.3 Osallistujien henkilökoulutus- ja henkilötyöpäivät koko hankkeen keston ajalta

	Yhteensä
Lähiopetuspäiviä	400
Etäopetuspäiviä	
Tukityöllistämispäiviä	
Ohjaus- tai konsultointipäiviä	45
Muita henkilötyöpäiviä	
Yhteensä	445

12.4 Hankkeeseen osallistuvien alle 30-vuotiaiden, 30-54-vuotiaiden ja yli 54-vuotiaiden koulutustausta, naisten määrä eriteltynä

Toimintalinja 3. Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus

Erityistavoite 7.1. Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantaminen

	Osallistujat ilman perusasteen (ISCED 1) koulutusta	Alemman perusasteen (ISCED 1) ja ylemmän perusasteen (ISCED 2) koulutuksen suorittaneet	Keskiasteen (ISCED 3) tai keskiasteen jälkeisen (ISCED 4) koulutuksen suorittaneet	Korkea-asteen koulutuksen (ISCED 5 to 8) suorittaneet	Yhteensä
Alle 30-vuotiaita					0
30-54-vuotiaita					0
Yli 54-vuotiaita					0
Yhteensä	0	0	0	0	0
joista naisia					0

12.5 Hankkeeseen osallistuvien opinto-ohjaajien, uraneuvojen ja muiden ohjauspalveluiden asiantuntijoiden lukumäärä, naisten määrä eriteltynä

Toimintalinja 3. Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus

Erityistavoite 7.1. Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantaminen

	Yhteensä
Osallistuvat opinto-ohjaajat, uraneuvojat ja muut ohjauspalveluiden asiantuntijat	
joista naisia	

13 Horisontaaliset periaatteet

13.1 Sukupuolten tasa-arvo

	Kyllä	Ei	Perustelu
Hankkeessa on tehty toimintaympäristön analyysi sukupuolinäkökulmasta	☒	☐	Hankkeen toimenpiteitä ei kohdisteta erityisesti kumpaankaan sukupuoleen. Hankkeen tavoitteet ja ratkaistavat ongelmat eivät ole sukupuoliriippuvaisia.
Sukupuolinäkökulma on huomioitu hankkeen toiminnassa (valtavirtaistaminen)	☒	☐	Toimintaan rohkaistaan osallistumaan samasta yrityksestä useita henkilöitä, esim. yrittäjäpariskunta. Sekä miesten että naisten jaksamista yrittäjänä tuetaan hankkeen toiminnoilla.
Hankkeen päätavoite on sukupuolten tasa-arvon edistäminen	☐	☒	Hanke edistää tuottavuutta ja hyvinvointia sukupuoleen katsomatta.

13.2 Kestävä kehitys

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Välillinen vaikutus	
Ekologinen kestävyys			
Luonnonvarojen käytön kestävyys	1	10	Hanke tukee viljelijöiden jaksamista ja viljelijät, joiden jaksaminen on kunnossa, ovat motivoituneita kehittämään tuotantoaan kestäväällä tavalla luonnonvarat huomioiden. Hyvinvoivat viljelijät huolehtivat ympäristöstään.
Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen	1	10	Hanke tukee viljelijöiden jaksamista, ja hyvinvoivat viljelijät ovat motivoituneita ottamaan viljelyyn uusia lajeja ja lajikkeita ja suuntaamaan maatilansa toimintaa siten, että ilmastonmuutoksen riskit minimoituvat tilan toimintaan. Nurmentuotanto sitoo hiilidioksia hyvin. Myös hoidettu metsä sitoo hyvin hiilidioksia.
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	1	8	Hyvinvoivat viljelijät ovat motivoituneita opiskelemaan uutta ja säilyttämään luonnon monimuotoisuutta.
Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasujen väheneminen)	1	9	Hyvinvoivat viljelijät ovat motivoituneita hyödyntämään maatalouden ympäristökorvausjärjestelmän mahdollisuuksia. Vähähiilinen yhteiskunta perustuu mm. uusiutuvien materiaalien käytön lisäämiseen.
Natura 2000 -ohjelman kohteet	1	5	Yrittäjät, joiden jaksaminen on kunnossa, suhtautuvat neutraalisti tai positiivisesti luonnonsuojelukohteisiin.
Taloudellinen kestävyys			
Materiaalit ja jätteet	1	6	Yrittäjät, joiden jaksaminen on kunnossa, kiinnittävät huomiota materiaalivalintoihin ja jätteenkäsittelyyn. Vähähiilisyttä tuetaan uusiutuvien materiaalien valinnoilla yritysten kehityksessä.
Uusiutuvien energialähteiden käyttö	1	9	Maaseudun yrityksistä suuri osa hyödyntää kiertotaloutta. Maaseudun yrityksissä on luonnollista käyttää uusiutuvia energianlähteitä esim. lämmöntuotannossa, mm. haketta, maalämpöä tms. Uusiutuvien energianlähteiden käyttö lisääntyy, jos yritykset kehittävät toimintaansa.
Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen	2	10	Hankkeen toiminnot vahvistavat maaseudun yrittäjyyttä ja sitä kautta alueiden asuttuna pysymistä. Maaseudulla yrityksillä on tilaa kehittää tuotantoaan.
Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen	9	9	Hankkeessa kehitetään yrittäjien käyttöön soveltuva testaus, jolla yrittäjä voi mitata omaa henkistä kuormitustaan.
Liikkuminen ja logistiikka	5	5	Osa hankkeen toiminnoista voidaan toteuttaa etäosallistumisena, mutta ihmiselle on tarpeellista myös tavata toisia ihmisiä. Hankkeen omia tapahtumia järjestetään eri puolilla maakuntaa ja hanke osallistuu laajasti muiden järjestämiin tapahtumiin.
Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus			
Hyvinvoinnin edistäminen	10	10	Hankkeen päätavoite on edistää viljelijöiden ja muiden maaseudun yrittäjien hyvinvointia.
Tasa-arvon edistäminen	2	2	Hanke kohdentuu sekä miehiin että naisiin. Esim. yhden henkilön sairastuminen yrittäjäperheessä vaikuttaa myös muihin perheenjäseniin.
Yhteiskunnallinen ja kulttuurinen yhdenvertaisuus	2	5	Hanke vähentää yhteiskunnan eriarvoisuutta pohjustamalla maaseudun elinkeinojen kehittämisedellytyksiä.
Kulttuuriympäristö	4	4	Maaseudun yritykset pitävät yllä elävää maaseutua.
Ympäristöosaaminen	1	7	Yrittäjät, jotka jaksavat panostaa

			yritystoimintansa kehittämiseen, ovat kiinnostuneita myös ympäristöön kohdistuvasta osaamisesta.
--	--	--	--

14 Liitteet

Kuntarahoituspäätös SavoGrow 24.2.2016

Yksityisrahoituslupaus Osk Maitomaa 26.2.2016

johtokunnan päätös, että tj allekirjoittaa yksin sähköiset hakemukset

Hakija vakuuttaa tässä hakemuksessa ja sen liitteissä antamansa tiedot oikeiksi.

Viranomaisella on oikeus tarkastaa hakijaa koskevat verovelkatiedot, arvonlisäverovelvollisuutta koskevat tiedot sekä muut tarvittavat toiselta viranomaiselta saatavat tiedot, joilla voi olla vaikutusta rahoituksen myöntämiseen.

Yhteishankkeessa tarkastusoikeus koskee kaikkia hakijoita ja tuen siirto –menettelyssä hakijan lisäksi kaikkia tuen siirronsaajia.

Päiväys ja hakijaorganisaation sähköinen allekirjoitus

28.2.2016

KAUHANEN JARI HEIKKI SAKARI

Toiminnanjohtaja

(Allekirjoitettu sähköisesti vahvalla Katso-tunnistautumisella)

Hakijan taustalomake

Hakijan nimi MTK-Pohjois-Savo ry	Y-tunnus 0207887-2	Organisaatiotyyppi Muu järjestö tai yhdistys
Organisaatiotyyppin mukainen omarahoitusosuuden läji		
Yksityinen rahoitus		
Jakeluosoite Savonkatu 18 C	Postinumero 70110	Postitoimipaikka Kuopio
Hakijan yhteyshenkilö Lintunen Sirpa	Yhteyshenkilön puhelinnumero 0172633500	Yhteyshenkilön sähköpostiosoite sirpa.lintunen@mtk.fi

De minimis -tuki-ilmoitus

1 Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

☐ Kyllä ☒ Ei

2 Osallistuuko hankkeen toimenpiteisiin hyödynsaajina taloudellista toimintaa harjoittavia organisaatioita?

☐ Kyllä ☒ Ei

Hankkeen kustannusarvio**Kustannusmalli**

- ☐ Flat rate 17 % palkkakustannuksista
☒ Flat rate 15 % palkkakustannuksista
☐ Flat rate 40 % palkkakustannuksista
☐ Kertakorvaus (lump sum)

☐ Kaikki kirjanpidon kustannukset ilmoitetaan tosiasiallisesti aiheutuvien kustannusten mukaan

A Hankkeen kustannukset

- ☒ Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.
☐ Arvonlisävero ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Kustannukset on ilmoitettu verottomina.

KH 14.3.2016 liite § 22

1 Palkkakustannukset

Tehtävä	Kokoaikainen/ osa-aikainen	Henkilötyökk	2016	2017	2018	Yhteensä
Aluepäällikkö koordinoi työntekijän rekryn ja hankkeen aloituksen, ennenkuin työntekijä aloittaa työt.	Osa-aikainen	1	4 900	0	0	4 900
Projektin vetäjä, joka koordinoi hankkeen toiminnan ja organisoii tapahtumat sekä hoitaa ensivaiheen tilakäynnit	Kokoaikainen	23	34 300	58 800	19 600	112 700
1 Yhteensä		24	39 200	58 800	19 600	117 600

Kustannusten perustelut

Hankkeen tiedotus täytyy laittaa liikkeelle jo ennen kesää ja työntekijän rekry voidaan aloittaa vasta sitten, kun on saatu hankepäätös. Kokoaikainen hanketyöntekijä on perusteltu, koska kyseessä on selkeä alhekokonaisuus.

2 Ostopalvelut

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Luennoitsijat tilaisuuksiin. 4 kpl isoja tilaisuuksia ja 10 kpl alueellisia tilaisuuksia	4 250	6 250	2 000	12 500
Asiantuntijapalvelua ensikäynnin jälkeiseen yrityskäyntiin tilanteissa, joissa sidosryhmistä ei ole saatavilla ko. asiantuntijaa. Arvioitu tarve 10 kpl a 500 €	3 000	2 000	0	5 000
Työnohjaus projektityöntekijöille	900	2 100	600	3 600
hankkeen kirjanpito. MTK-Pohjois-Savo ostaa kirjanpitoa ulkopuoliselta yritykseltä	2 000	2 500	2 500	7 000
Nettikysely, muokkaaminen ja käyttöoikeudet	3 644	356	3 000	7 000
Muu asiantuntijapalvelu, alueellisiin ryhmiin testien käyttöohjaus	0	5 499	501	6 000
2 Yhteensä	13 794	18 705	8 601	41 100

Kustannusten perustelut

Luennoitsijoiden ostopalvelukustannukset ovat todettuja kustannuksia muiden tapahtumien yhteyksistä. Kirjanpito-kustannukset ovat toteutuneita kustannuksia. Muiden ostopalveluiden kustannukset on arvioitu yleisesti saatavilla olevan tietojen mukaan.

3 Matkakustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Isöjen tilaisuuksien järjestäminen eri puolilla Pohjois-Savoa	42	83	42	167
Alueelliset tilaisuudet, yhteensä 20 kpl. sama km-arvio kuin aiemmissa	298	890	0	1 188
Esiintymiset yhteistyökumppaneiden tilaisuuksissa. Yht. 40 tilaisuutta. Käytetty samaa kilometriarviota kuin tilakäynti-kohdassa	723	1 238	414	2 375
Ensivaiheen tilakäynnit, yhteensä 50 käyntiä. Keskimäärin matka Kuopiosta pohjoissavolaisiin kuntakeskuksiin on 69 km/suunta. Tätä kilometrimäärää on käytetty laskelman pohjana	743	1 484	743	2 970
3 Yhteensä	1 806	3 695	1 199	6 700

KH 14.3.2016 liite § 22

Kustannusten perustelut

Kustannukset on arvioitu tarkimman käytössä olevan tiedon mukaisesti.

4 Muut kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
Hankkeen tiedotus, lehti-ilmoitukset, esitteet, pienet ilmoitukset eri julkaisuissa	4 000	5 000	1 000	10 000
Vuokrat, eri tilaisuuksien pitopaikkojen vuokratulot	3 000	6 500	500	10 000
4 Yhteensä	7 000	11 500	1 500	20 000

Kustannusten perustelut

Hankkeen tiedotus on suunniteltu etupainotteiseksi, jotta se ehti vaikuttamaan potentiaalisin asiakkaisiin. Vuokrakustannusten arviot on otettu viime vuonna toteutuneesta Tukisarka2015 -hankkeen vuokrakustannuksista.

5 Flat rate

Kerroin	2016	2017	2018	Yhteensä
15.00 %	5 880	8 820	2 940	17 640
5 Yhteensä	5 880	8 820	2 940	17 640

1 - 5 Hankkeen kustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 - 5 Yhteensä	67 680	101 520	33 840	203 040

6 Tulot

Tulot	2016	2017	2018	Yhteensä
6 Yhteensä	0	0	0	0

Nettokustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
Yhteensä	67 680	101 520	33 840	203 040

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)

Hankkeen nimi: Voimaa arkeen

7 Kuntien kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
7 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

8 Muut julkiset kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	Yhteensä
8 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

7 - 8 Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset

	2016	2017	2018	Yhteensä
7 - 8 Yhteensä	0	0	0	0

A + B Kustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
A + B Yhteensä	67 680	101 520	33 840	203 040

Hankkeen rahoitusuunnitelma**A Rahoitus hankkeen kustannuksiin****1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus**

	2016	2017	2018	Yhteensä
1 Yhteensä	54 144	81 216	27 072	162 432

2 Kuntien rahoitus

KH 14.3.2016 liite § 22

2.1 Kuntien rahoitus, tuensaajan omarahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Kuntien rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
2.1 Yhteensä	0	0	0	0

2.2 Kuntien rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Ylä-Savon ammattiopisto	4 139	6 208	2 069	12 416
SavoGrow	1 877	2 816	939	5 632
Varkaus	127	190	64	381
Juankoski	486	729	244	1 459
Kaavi	235	353	117	705
Kuopio	1 921	2 881	960	5 762
Leppävirta	513	770	257	1 540
Rautavaara	132	199	66	397
Sillinjärvi	465	697	232	1 394
Tuusniemi	257	385	128	770
2.2 Yhteensä	10 152	15 228	5 076	30 456

2.1 - 2.2 Kuntien rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	Yhteensä
2.1 - 2.2 Yhteensä	10 152	15 228	5 076	30 456

3 Muu julkinen rahoitus**3.1 Muu julkinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
Muu julkinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
3.1 Yhteensä	0	0	0	0

3.2 Muu julkinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	Yhteensä
3.2 Yhteensä	0	0	0	0

KH 14.3.2016 liite § 22

Hankkeen nimi: Voimaa arkeen

3.1 - 3.2 Muu julkinen rahoitus yhteensä

3.1 - 3.2 Yhteensä	2016	2017	2018	Yhteensä
	0	0	0	0

4 Yksityinen rahoitus**4.1 Yksityinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus				
Yksityinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				
4.1 Yhteensä	677	1 015	338	2 030
	677	1 015	338	2 030

4.2 Yksityinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus				
Pohjois-Savon Osuuspankki				
S-Pankki	667	1 000	333	2 000
Säästöpankki Optia	333	500	167	1 000
Osuuskunta Maitomaa	333	500	167	1 000
Osuuskunta Itämaito	117	175	58	350
4.2 Yhteensä	1 257	1 886	629	3 772
	2 707	4 061	1 354	8 122

4.1 - 4.2 Yksityinen rahoitus yhteensä

4.1 - 4.2 Yhteensä				
	3 384	5 076	1 692	10 152

1 - 4 Rahoitus hankkeen kustannuksiin yhteensä

1 - 4 Yhteensä				
	67 680	101 520	33 840	203 040

B Erikseen raportoitavien osallistujien palkkakustannusten rahoitus**5 Kuntien rahoitus****6 Muu julkinen rahoitus**

5 - 6 Erikseen raportoittavat rahoituserät yhteensä

5 - 6 Yhteensä	2016	2017	2018	Yhteensä
	0	0	0	0

A + B Rahoitus yhteensä

A + B Yhteensä	2016	2017	2018	Yhteensä
	67 680	101 520	33 840	203 040

Leo Miettinen
Ruokosentie 62
71200 Tuusniemi

Tarjous
16.1.2016

SÄPILÄ
18-01-2016
TUUSNIEMEN KUNTA

Tuusniemen kunnanhallitus
Keskite 22
71200 Tuusniemi

Kiinteistön päävuokralaisena tarjoan Tuusniemen ent.
meijerin pajarakennuksesta 150m^2 $16\text{€}/\text{m}^2 = 2400\text{€}$

Perustelut: Hallin huonokorkeus on vain 2,55m, kiinteistön
ovet/karmit on lahot, myös ikkuna karmit on lahot
(muissa meijerin kiinteistöissä on alumiini nosto-ovet)
rasiteena on myös kokotalsyhtiön lähtevät vesiputket,
ja vesimittarit, eli ei voi jättää kylmilleen.

Olen myös omalla apalla, ja osittain omilla tarvikkeilla
lämpöeristänyt, ja rakentanut yläkerran huoneet ja
varastotilat.

Tuusniemellä 16.1.2016

Leo Miettinen

J.V. SKe

KAUPPAKIRJA

Allekirjoittaneet ovat tehneet seuraavan kiinteistöosakeyhtiön osakekaupan:

- Myyjä:** Tuusniemen kunta, y-tunnus 0173128-6,
Keskitie 22, 71200 Tuusniemi
- Ostaja:** Leo Miettinen
Ruokosentie 62, 71200 Tuusniemi
- Yhtiö:** Kiinteistö Oy Tuusniemen Meijerinranta
- Kaupan kohde:** Kiinteistöosakeyhtiön toimitiloista Tuusniemen kylässä sijaitsevasta ent. Meijerin pajarakennuksesta 150 m² tila, joka muodostuu alakerrasta ja yläkerran kahdesta huoneesta.
- Kauppahinta:** Kaksituhatta neljäsataa (2.400) euroa.
- Muut ehdot:**
1. Kauppahinta 2.400 euroa maksetaan kokonaisuudessaan heti kauppakirjan allekirjoittamisen jälkeen.
 2. Hallinta- ja omistusoikeus siirtyy ostajalle heti kun tämä kauppakirja on allekirjoitettu, kauppahinta on kokonaisuudessaan maksettu ja kunnanhallituksen kaupan hyväksymistä koskeva päätös on saanut lainvoiman.
 3. Myytäviin tiloihin kohdistuvista maksuista vastaa kumpikin osapuoli omistusajaltaan.
 4. Ostaja on tutustunut tiloihin ja hyväksyy ne siinä kunnossa kuin ne kaupantekohetkellä ovat. Ostaja on tietoinen, että tiloissa on peruskorjaustarvetta.
 5. Ostaja on tutustunut yhtiön hallituksen ja yhtiökokouksen pöytäkirjoihin, viimeiseen tilinpäätökseen ja isännöitsijän todistukseen.
 6. Tästä kaupasta menevän varainsiirtoveron maksaa ostaja.

Tätä kauppakirjaa on tehty kaksi samasanaista kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tuusniemi x.x.2016

Tuusniemen kunta

Leo Miettinen

Toni Auvinen
kunnanjohtaja

Leo Miettinen

Jari Tuononen
hallintojohtaja

Todistavat:

IV SK

Sääpänt 22.1.2016

KH 14.3.2016 liite § 24

Tarjous

Tarjoan Tuusniemen entisen meijerin
koillis-Savon VA:n käytössä olleesta
90m² tilasta 3251 euroa.

Tuusniemi 22.1.2016

Taisto Kröger
Taisto Kröger

IV SK

KAUPPAKIRJA

Allekirjoittaneet ovat tehneet seuraavan kiinteistöosakeyhtiön osakekaupan:

- Myyjä:** Tuusniemen kunta, y-tunnus 0173128-6,
Keskitie 22, 71200 Tuusniemi
- Ostaja:** Taisto Kröger
Heinäjärventie 9, 71200 Tuusniemi
- Yhtiö:** Kiinteistö Oy Tuusniemen Meijerinranta
- Kaupan kohde:** Kiinteistöosakeyhtiön toimitiloista Tuusniemen kylässä ent. Meijerillä olevat tilat, pinta-alaltaan 89 m², jotka on puneella rajattu liitteenä olevaan karttakopioon.
- Kauppahinta:** Kolmetuhatta kaksisataa viisikymmentäyksi (3.251) euroa.
- Muut ehdot:**
1. Kauppahinta 3.251 euroa maksetaan kokonaisuudessaan heti kauppakirjan allekirjoittamisen jälkeen.
 2. Hallinta- ja omistusoikeus siirtyy ostajalle heti kun tämä kauppakirja on allekirjoitettu, kauppahinta on kokonaisuudessaan maksettu ja kunnanhallituksen kaupan hyväksymistä koskeva päätös on saanut lainvoiman.
 3. Myytäviin tiloihin kohdistuvista maksuista vastaa kumpikin osapuoli omistusajaltaan.
 4. Ostaja on tutustunut tiloihin ja hyväksyy ne siinä kunnossa kuin ne kaupantekohetkellä ovat. Ostaja on tietoinen, että tiloissa on peruskorjaustarvetta.
 5. Ostaja on tutustunut yhtiön hallituksen ja yhtiökokouksen pöytäkirjoihin, viimeiseen tilinpäätökseen ja isännöitsijän todistukseen.
 6. Tästä kaupasta menevän varainsiirtoveron maksaa ostaja.

Tätä kauppakirjaa on tehty kaksi samasanaista kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tuusniemi x.x.2016

Tuusniemen kunta

Taisto Kröger

Toni Auvinen
kunnanjohtaja

Taisto Kröger

Jari Tuononen
hallintojohtaja

Todistavat:

TU SK

Aluehallintovirasto

Itä-Suomi
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat-
vastuualue

SELVITYSPYYNTÖ

ISAVI/2532/06.00.00/2015

30.12.2015

SAAPUNUT

07-01-2016

TUUSNIEMEN KUNTA

Tuusniemen kunta
Kunnanhallitus
Keskitie 22
71200 TUUSNIEMI

Asia**Irma Toivasen, Helena Miettisen ja Pirkko Auvisen kirjoitus**

Kuntalain 10 §:n 2 momentin perusteella aluehallintovirasto voi kantelun perusteella tutkia, onko kunta toiminut voimassaolevien lakien mukaan.

Kyseessä on kunnan menettelyjen laillisuuden arviointi. Kunnalliskantelu on ns. toissijainen jälkikäteinen oikeusturvakeino. Se ei ole muutoksenhakekeino. Kantelupäätöksellä voidaan tarvittaessa antaa hallinnollista ohjausta vastaisen varalle.

Aluehallintovirasto pyytää Tuusniemen kunnanhallitusta hankkimaan otsikkoasiaan liittyen sosiaalilautakunnan ja kunnan sosiaalihoitajan selvitykset sekä antamaan oman selvityksensä siltä osin kuin kirjoituksessa on kysymys kuntalain 10 §:n 2 momentissa tarkoitetusta kantelusta.

Aluehallintovirasto pyytää tässä tapauksessa myös Tuusniemen kunnanvaltuuston selvitystä ja lausuntoa kuntalaisaloitteen käsittelyyn 22.6.2015 liittyen siltä osin kuin kirjoituksessa on kysymys kuntalain 10 §:n 2 momentissa tarkoitetusta kantelusta.

Asiakirjoihin pyydetään liittämään asian ja toimivaltasuhteiden selvittämiseksi tarvittavat kunnan sisäiset määräykset, kuten hallintosääntö, sovellettavat johto- ja toimintasäännöt jne., asiaa koskevat päätökset sekä mahdolliset muut asiakirjat.

Selvitykset lausuntoineen tulee toimittaa **12.2.2016 mennessä** Itä-Suomen aluehallintovirastoon, osoitteella: *Lisämerk. 10.3.2016 saakka*

Itä-Suomen aluehallintovirasto
PL 50
50101 MIKKELI

Määräaikaa voidaan pyynnöstä pidentää.

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

puh. 029 501 6800

kirjaamo.ita@avi.fi

www.avi.fi/ita

Postiosoite: PL 50, 50101 Mikkeli

Mikkelin päätoimipaikka

Maaherrankatu 16

Mikkeli

Joensuun toimipaikka

Torikatu 36 C

Joensuu

Kuopion toimipaikka

Hallituskatu 12-14

Kuopio

IV SK

Aluehallintovirasto pyytää kunnanhallitusta ilmoittamaan selvityksensä yhteydessä, mikäli sillä on tiedossa, että kantelussa mainituista päätöksistä on vireillä tai ratkaistu valituksia Itä-Suomen hallinto-oikeudessa.

Yleishallintolakimies

Anne Bäckman

LIITTEET

Jäljennös Irma Toivasen, Helena Miettisen ja Pirkko Auvisen kirjoituksesta liitteineen

TIEDOKSI

Irma Toivanen
Helena Miettinen
Pirkko Auvinen

c/o Irma Toivanen
Käpytie 4
71200 Tuusniemi

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Joensuu

27. 08. 2015

Viranomaisen täyttää	
ISAVI/2532/06.08.01/2015 06.00.00	
Dnro	

KANTELU

1. Kantelun tekijä

Nimi (jos kantelun tekee useampi henkilö yhdessä, se henkilö, jolle asiaa koskeva ratkaisu lähetetään)		Henkilötunnus
Irma Toivanen		170259-2285
Postiosoite (Kanteluasian ratkaisu ja mahdolliset asian käsittelyyn liittyvät kysymykset lähetetään tähän osoitteeseen)		
Käpytie 4		
Postinumero	Postitoimipaikka	
71200	Tuusniemi	30. 10. 2015
Kotikunta	Puhelinnumero	
Tuusniemi	0505621129	
Sähköpostiosoite		
irma.toivanen@hotmail.fi		

2. Jos kantelu koskee muun henkilön kuin kantelun tekijän asiaa, kyseessä olevan henkilön tiedot

Nimi		Henkilötunnus
Postiosoite		
Itä-Suomen aluehallintovirasto		
Mikkeli		
Postinumero	Postitoimipaikka	
		25. 08. 2015
Kotikunta	Puhelinnumero	
Sähköposti		
Kantelun voi tehdä myös toisen henkilön asiassa, mutta salassa pidettäviä tietoja ilman asianomaisen henkilön suostumusta voidaan luovuttaa vain henkilön lailliselle edustajalle. Henkilö, jonka asiaa kantelu koskee, voi ilmoittaa suostumuksensa valtakirjalla. linkki valtakirjaan		

3. Kantelun kohteena oleva toiminta

Kantelun kohde (viranomaisen, toimintayksikkö tai henkilö, jonka toimintaan tai laiminlyöntiin kantelu kohdistuu)
Sosiaalijohtaja Tuomas Aikkila, sosiaalilautakunta, Tuusniemen kunnan päättäjät
Kuvatkaa kantelun kohteena oleva toiminta tai laiminlyönti. Jos kantelun kohteena olevia tahoja on useita, kuvatkaa mahdollisimman tarkasti, mitä eri vaiheissa tapahtui.
Tämä selvitys liitteessä.
Ajankohta, jolloin kantelun kohteena oleva toiminta tapahtui.
10.11.2014 alkaen (sos.laut.kunnan kokous)
Kaksi vuotta vanhemmat asiat tutkitaan vain, jos siihen on erityinen syy. Jos kyse on kaksi vuotta vanhemmasta asiasta, tulee kantelussa tuoda esille kyseessä olevat erityiset syyt kantelun käsittelemiselle. Lisätietoa kantelun käsittelystä

AVI SK

4. Kantelun perusteet

Miksi katsotte menettelyn olleen lainvastaista, virheellistä tai epäasiallista?

Omaishoitajia ja -hoidettavia ei ole informoitu asian tiimoilta missään vaiheessa ennen tiedotteen lähettämistä 13.7.2015. Heitä ei olla kuultu asiassa lainkaan. Kunta ei ole sanomassa omaishoitosopimuksia irti, on vain poistamassa sopimukseen sisältyvän hoito-palkkion kesken sopimuskauden. Tiedossa olevia mentyä, joita omaishoidon määrärahoihin ovat, ei voida jättää talousarviosta pois. Katsoimme, että meitä ei Aluehallintoviraston ratkaisu on hallinnollista ohjausta sisältäen kannanoton siihen, onko kantelun kohteena olevassa ole kohdettu toiminnassa noudatettu lakia ja hyvän hallinnon vaatimuksia ja muutoin menetelty asianmukaisesti. Hyvän hallintotavan mukaisesti.

Aluehallintovirasto ei siis voi

- ☐ kumota tai muuttaa viranomaisen tekemiä päätöksiä,
☐ käsitellä vahingonkorvauksia koskevia vaatimuksia
☐ määrätä kantelun kohdetta myöntämään tiettyä etua (esimerkiksi maksusitoumusta tai toimeentulotukea) tai suorittamaan tiettyä yksittäistä henkilöä koskevaa toimenpidettä (esimerkiksi hoitotoimenpidettä)
☐ käsitellä rikosoikeudellisia vaatimuksia
☐ käsitellä kantelun kohteen oikeusasemaa koskevia vaatimuksia (koskien esim. virka- tai työsuhdetta)

5. Asian käsittely muussa viranomaisessa

Asia on vireillä tai käsitelty

- ☐ eduskunnan oikeusasiamiehen kansliassa
☐ rikosasiana poliisilla
☐ Valvirassa
☐ Potilasvakuutuskeskuksessa
☐ Muualla, missä _____
- ☐ oikeuskanslerinvirastossa
☐ tietosuojavaltuutetun toimistossa
☒ asia ei ole vireillä eikä käsitelty muussa viranomaisessa

Jos kysymys on sosiaali- tai terveydenhuoltoa koskevasta kantelusta, onko asiassa tehty sosiaalihuollon asiakaslain 23 §:n tai potilaslain 10 §:n mukainen muistutus?

- ☐ Kyllä (liittää muistutus ja siihen saamanne vastaus kanteluun)
☒ Ei

Jos asia koskee sellaista hallintopäätöstä, josta voi tehdä oikaisuvaatimuksen tai valituksen, asiassa on tehty

- ☐ oikaisuvaatimus viranhaltijan päätöksestä
☐ valitus hallinto-oikeudelle, mille? *sosiaalijohdajan päätökset saatu 21.8.2015 valitusoikeuksien.*
☐ ei kumpaakaan
☐ asiasta ei ole tehty sellaista hallintopäätöstä, josta voisi tehdä valituksen tai oikaisuvaatimuksen *oikaisuvaatimusten tekeminen alkaa pian.*

6. Allekirjoitus

Paikka ja päiväys

Tuusimäki 24.8.2015

Allekirjoitus

Irma Toivanen IRMA TOIVANEN
Helena Miettinen HELENA MIETTINEN
Pirkko Aqvist PIIRKO AQUIST

Nimenselvennys

7. Liitteet

Kantelun liitteet

Kantelu tulee toimittaa toimivaltaisen aluehallintoviraston kirjaamoon.

JU *SK*

- Tuusniemen kunnan valtuuston toimien perimä (valtuuston kokous 17.12.2014) toiminnan ja talouden saneerausohjelma lei lakisääteisten palvelujen karsimisen osalta, sosiaali-toimessa sosiaali-johtaja Tuomas Aikula esityksestä kohdistettiin omaishoiton, 62500€ vuonna 2015.
- Sosiaalilautakunta käsiteli asiaa kokouksissaan 10.11.2014 ja 16.3.2015, mutta ei suostunut sosiaali-johtajan esitykseen pienentää omaishoiton kohdistettuja määrärahoja.
- He omaishoitajat kävimme sosiaalilautakunnan kokouksen alussa 16.3.2015 pidetyn asiain tiimiltä, esitimme faktoja omaishoiton liittyvistä asioista ja vetosimme lautakuntaa tekemään asiassa päätöksen, joka säilyttää omaishoiton kohdennetut määrärahat.
- Samoin teimme kunnan valtuuston kokouksen alussa.
- Sen jälkeen teimme kuntalaisaloitteen Tuusniemen kunnalle, jossa suoraan ehdotimme, että valtuuston on otettava uudelleen käsittelyyn saneerausohjelmassa hyläytyneen ei lakisääteisten palvelujen karsimista koskeva päätös, omaishoidon määrärahojen leikkaamisen osalta ja kumottava aikaisemmin tehty päätös sekä muutettava sitä siten, että omaishoidon määrärahoja ei leikata. Valtuusto käsiteli kuntalaisaloitteenme kokouksessaan 22.6.2015, äänesti asian uudelleen käsittelyyn ottamisesta ja yhden äänen enemmistöllä päättiä että asiaa ei käsitellä uudestaan.
- Valtuuston päätöksen (kokous 22.6.2015) nojalla sosiaali-johtaja Tuomas Aikula lähetti 13.7.2015 Tuusniemeläisille omaishoitajille tiedotteen, jossa kerrotaan omaishoidon määrärahojen loppuvan kitan, että hoitopalkkio maksetaan elokuusta täysi määräinen, syyskuussa enää 2/3 täydestä ja loppuvuonna ei makseta lainkaan hoitopalkkiota. Omaishoitosopimuksia ei sosiaali-johtajan mukaan sanota irti, mutta niihin

J. U. Sk

- liittyvää hoitopalkkiota ei makseta.
- Kävin keskustelun puhelimesta sosiaalihoitajan kanssa tämän tiedotteen pohjalta ja kerroin että omaishoitajien on saatava päätös valitusoikeuksiin. Koska päätöksiä ei alkanut tulla olin yhteyttä sosiaaliasiamies Antero Nissiseen ja selitin tilanteen hänelle. Hän lupasi ottaa yhteyttä sosiaalihoitaja Aikilalaan keskusteluunne pohjalta. Sosiaaliasiamies Nissinen soitti minulle käytyään keskustelun Tuomas Aikilalan kanssa ja ilmoitti, että sosiaalihoitaja Aikilala lupasi lähettää päätökset omaishoitajille valitusoikeuksiin.
 - Saimme postia pe 21.8.2015. Päätökset tulivat valitusoikeuksiin osoitettuna hoidettavalle. Päätös koskee omaishoidontukea syyskuun osalta, siinä on maksettavat määrät (2/3 täysimääräisestä). Päätöksessä ei vedota mihinkään lakiin. Päätöksessä ei ole loppuvuotta koskevaa tietoa eikä päätöstä.

J.V. SKE

KUMPPANUUSSOPIMUS

Kumppanuuden sopijaosapuolet

Savon koulutuskuntayhtymä (Y-tunnus 1852679-9)
PL 87 (Microkatu 1, A-osa)
70101 Kuopio
Puh. (017) 214 3000 (vaihde)

Tuusniemen kunta Y-tunnus 0173128-6
Keskitie 22
71200 Tuusniemi
sähköposti: hallinto(at)tuusniemi.fi
www.tuusniemi.fi

Organisaatioiden kuvaukset

Savon koulutuskuntayhtymä

Savon koulutuskuntayhtymä on yksi Suomen suurimmista ammatillisen koulutuksen järjestäjistä. Se on maakunnallinen, monialainen ja eri koulutusmuodot sisältävä nuorten ja aikuisten koulutuksen järjestäjä ja työelämän kehittäjä. Kuntayhtymä järjestää ammatillista perus-, lisä-, oppisopimus-, työvoima-, henkilöstökoulutusta kaikilla koulutusaloilla sekä lukiokoulutusta ja työelämän kehittämishankkeita. Järjestämisluvut ovat noin 150 perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoon. Kuntayhtymän omistaa 18 pohjoissavolaista kuntaa ja se ylläpitää Savon ammatti- ja aikuisopistoa, Savon oppisopimuskeskusta ja Varkauden lukiota. Toimipisteet ovat Kuopiossa, lisalmessa, Varkaudessa, Siilinjärvellä ja Juankoskella. Opiskelijoita on vuositasolla noin 8.500, yksittäisiä opiskelijoita noin 21.000 vuodessa. Henkilöstöä on noin 850 ja toimintatuottoja noin 90 miljoonaa euroa vuodessa.

Yritys

Tuusniemen kunta

Tuusniemen luonnonkaunis kunta sijaitsee Itä-Suomen keskipisteessä, Kuopion ja Joensuun puolivälissä. Tuusniemi on ylpeä Pohjois-Savon maakuntajärveksi valitusta Juojärvestä, kuntakeskuksen satama-alueesta sekä Seinävuoren rotkolaaksosta. Kansallismaisemana tunnettu Heinäveden reitti kanavineen mahdollistaa pääsyn Valamon luostariin ja Saimaan kanavan kautta kaikille maailman merille.

Tuusniemellä on hieman yli 2700 asukasta. Tuusniemen kunnassa työskentelee noin 130 vakinaista henkilöä. Lisäksi määräaikaista ja sijaisia on noin 40. Tuusniemen kunnassa on omat peruskoulu ja lukio. Terveystyöpalvelut tuottaa Kuopion kaupunki.

Kumppanuussopimuksen tarkoitus

Kumppanuussopimuksessa sovitaan keskinäisestä, pitkäjänteisestä ja tavoitteellisesta yhteistyöstä ammatitaidon ja osaamisen ylläpitämisessä sekä kehittämisessä. Kumppanuus tuo lisäarvoa kummallekin osapuolelle ja parantaa niiden kilpailukykyä.

Kumppanuuspalvelut

Savon koulutuskuntayhtymä tarjoaa kumppanilleen kaikki koulutus- ja kehittämispalvelut rahoitusmahdollisuuksineen. Kumppanuuspalvelut ovat:

1

- henkilöstön osaamiskartoitukset
- ammattitaidon lisääminen eri alojen perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkintojen suorittamisella
- eri alojen oppisopimuskoulutus
- eri alojen ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen suunnittelu, räätälöinti ja toteutus
- kortti- tai pätevyyskoulutukset
- muut henkilöstön osaamisen kehittämispalvelut
- yhteiset kehittämishankkeet
- eri alojen työssäoppimispaikkojen järjestäminen
- työpaikkaohjaajien valmentaminen ja koulutus
- ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelu ja toteutus
- näyttötutkintojen tutkintotilaisuuksien suunnittelu ja toteutus
- yhteisten oppimisympäristöjen järjestäminen ja kehittäminen
- opettajien työelämäjaksot ja työelämän opettajakaksot
- kansainvälisyyden edistäminen
- yhteistyö ammattitaitokilpailutoiminnassa
- kummitoiminta
- asiantuntijaluennot
- markkinointi ja opiskelijarekrytointi
- yhteistyö koulutuksen järjestäjän päätöksenteon tukemisessa

Kumppanuuden sisältö

- kumppanilta kartoitetaan säännöllisesti, vähintään vuosittain edellä mainitun listan mukaisten kumppanuuspalvelujen tarve ja laaditaan sen pohjalta yhteistyössä toiminnan toteuttamis- ja rahoitussuunnitelma
- tarpeen esiintyessä, kumppani sitoutuu selvittämään ensisijaisesti Savon koulutuskuntayhtymän mahdollisuudet toteuttaa edellä mainitun listan mukaiset kumppanuuspalvelut
- vähintään kerran vuodessa järjestetään yhteinen palautetilaisuus kumppanuussopimuksen tavoitteiden onnistumisesta
- kumppanit voivat käyttää toistensa nimeä ja logoa oman toimintansa referensseissä ja markkinoinnissa

Kumppanuussopimuksen yhteyshenkilöt ja yhteystiedot

- seuraavat henkilöt toimivat kumppanuussopimuksen yhteyshenkilöinä ja vastaavat kumppanuussopimuksen sisällön toteutumisesta

Savon koulutuskuntayhtymä, kumppanuusvastaava Satu Ahonen, satu.ahonen@sakky.fi, puh. 044 785 4815

Yritys Tuusniemen kunta, hallintojohtaja Jari Tuononen, jari.tuononen(at)tuusniemi.fi, puh. 044 7209 036

Salassapito

Sopijapuolet sitoutuvat pitämään salassa yhteistyön aikana tietoonsa saadut toisen sopijaosapuolen liikesalaisuudet ja muut luottamukselliset tiedot sekä tämän sopimuksen ehdot niin sopimuksen voimassaoloaikana kuin sen jälkeen.

Sopimuksen voimassaolo

Sopimus on voimassa allekirjoituspäivästä lähtien toistaiseksi. Sopimusta voidaan muuttaa molempien osapuolten suostumuksella.

Sopimus voidaan irtisanoa yksipuolisesti yhden kuukauden irtisanomisajalla kirjallisesti. Sopimuksen irtisanominen ei kuitenkaan keskeytä jo sovittuja tai aloitettuja kumppanuuspalvelujen toteuttamisia.

2

Sopimus voidaan purkaa päättymään välittömästi, mikäli toinen osapuoli vakavasti rikkoo sopimusta ja aiheuttaa toiminnallaan haittaa toiselle osapuolelle.

Allekirjoitukset

Sopimus on allekirjoitettu kahtena kappaleena, yksi kummallekin sopijaosapuolelle.

Paikka ja päivämäärä

2016

2016

Savon koulutuskuntayhtymä

Heikki Helve
Kuntayhtymän johtaja

Toni Auvinen
Kunnanjohtaja

Liite Kumppanuuspalvelujen toteuttamis- ja rahoitussuunnitelma seuraavalle kahdelle vuodelle

JU SKE ³

Kumppanuussopimuksen liite:

Kumppanuuspalvelujen toteuttamis- ja rahoitussuunnitelma seuraavalle kahdelle vuodelle

Kumppaniorganisaatio:

Päivämäärä

	Tarkempi kuvaus	Määrä	Ajankohta	Rahoitus	Muuta
Henkilöstön osaamiskartoitukset	Henkilöstön osaamisen kehittämistarpeet esim. kehitys- tai osaamiskeskusteluista. Tavoitteen on kytkä osaamisen kehittämisen tarpeet koulutussuunnitteluun. Keskeiset osaamisalueet määritellään strategian perusteella.	Koko henkilöstö	2016	organisaation sisäistä	Kehitystarpeet osana henkilöstöjohtamisen ja osaamisen kehittämisen kokonaisuuden suunnittelua. Mahdollisen yhteistyön tarpeet määritellään erikseen vuoden 2016 syksyn aikana esim. toimialajohtajien kanssa alakohtaisesti
	Yleensä myös ennen koulutuksen toteutusta.			selvitetään erikseen	
Ammattitaidon lisääminen eri alojen perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkintojen suorittamisella	Mahdollisia esim.: Johtamisen eat (JET), lähiestyn at, liiketalouden pt/ merkonomi, sihteerin at, taloushallinnon at, asiakirjahallinnon ja arkistotoimen at, viirasomestarin at, lähihoitajan pt, koulun-käynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan at ja eat, vanhustyön eat, kehitysvamma-alan at, kotityö- ja puhdistuspalvelujen pt, hotelli-, ravintola- ja cateringalan pt, laitoshuoltajan at, siivoustyön ohjaajan eat, siivousteknikon eat, suurtaloukskokin at, dietti-kokin eat, majoitus- ja ravitsee-	Selvitetään 1 x / vuosi yhteys- henkilöiden toimesta	syksy 2016	Oppisopimus ja valtion-osuusrahoitus	pt = perustkinto at = ammattitutkinto eat = erikoisammattitutkinto

Kumppanuussopimuksen liite:

Kumppanuuspalvelujen toteuttamis- ja rahoitussuunnitelma seuraavalle kahdelle vuodelle

Kumppaniorganisaatio:

Päivämäärä

	Tarkempi kuvaus	Määrä	Ajankohta	Rahoitus	Muuta
	misalan esimiehen eat, kiinteistöpalvelujen pt, toimilahuoltaja ja kiinteistönhoitaja, Tietotekniikka-alan tutkimnot + muut Saksyssa olevat tutkimnot, yhteensä 154 tutkintoa				
Eri alojen oppisopimuskoulutus	ks. yllä, lisäksi kaikki 374 Suomessa olevaa tutkintoa voidaan toteuttaa Savon Oppisopimuskuskuksen kautta	Selvitetään x 1 / vuosi yhteyshenkilöiden toimesta	2016 syksy	oppisopimus	Yhteystaho Savon oppisopimuskuskuks
Eri alojen ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen suunnittelu, räätälöinti ja toteutus	Mahdollisia esim.: johtaminen, esimiestyö, tiimi- ja mentorointival-mennus, myynti-, asia-kaspaalvelu- ja vuorovaiku-tustaidot, taloushallinto, tietojenkäsittely, hallinto- ja toimistotyö, työyhteisö-taidot, asiakaspalvelu- ja tietotekniikkakoulu-tukset, varhaiskasvatuk-seen, kehitysvamma-alaan, mielenterveys- ja päihdetyöhön, vanhus-työhön, lääkehoitoon, työhyvinvointiin ja hoivatyön lähiesimies-työhön, turvalliseen hoitoon (AVEKKI) liittyvät koulutukset, ravitsemukseen	Selvitetään x1 / vuosi yhteyshenkilöiden toimesta	2016 syksy	Valtionosuus- tai oppisopimusrahoitus (jos osa jotain tutkintoa), muutoin omaraahoitteisia Kohtaan muuta: Ammatilliset lisä- ja täy-den-nyskoulutukset räätä-löidään yhteyshenkilöiden organisoimina	

SV SK

Kumppanuussopimuksen liite:

Kumppanuuspalvelujen toteuttamis- ja rahoitusuunnitelma seuraavalle kahdelle vuodelle

Kumppaniorganisaatio:						Päivämäärä	
	Tarkempi kuvaus	Määrä	Ajankohta	Rahoitus	Muuta		
	liittyvät koulutukset, kielikoulutukset, monikulttuurisuuskoulutukset						
Kortti- tai pätevyyuskoulutukset	esim. Hätäensiapupäivitykset, lääköhoidon päivityskoulutukset, hygieniaosaaminen, tulityökortti, työturvallisuuskortti, kuljet-tajien ammattipätevyys -jatkokoulutukset	Selvitetään x1 / vuosi yhteys-henkilöiden toimesta	syksy 2016	Omarahoitteisia, paitsi jos osana tutkintoa			
Muut henkilöstön osaamisen kehittämispalvelut	Esim: - työn vaativuuden arviointiin liittyvää koulutusta - johtamisen ja esimiesosaamisen kehittämisen - työyhteisövalmennus, tiimivalmennus, esimiesvalmennus - asiakkaiden tilanteeseen sovitettu valmennus - asiantuntijapalvelut - kotityöpalvelujen verkostoitus- ja laatupäivät - 360 johtamisarviointi - avoin opintotarjotin, liiketaus	Selvitetään x1 / vuosi yhteys-henkilöiden toimesta		omarahoitteisia	Satu vie toivomusta eteenpäin Sakkylä		
					opintotarjotinpäiviin ilmoittautuminen		

Kumppanuussopimuksen liite:

Kumppanuuspalvelujen toteuttamis- ja rahoitussuunnitelma seuraavalle kahdelle vuodelle

Kumppaniorganisaatio:

Päivämäärä

	Tarkempi kuvaus	Määrä	Ajankohta	Rahoitus	Muuta
Yhteiset kehittämishankkeet	mahdollisia	Selvitetään x1 / vuosi yhteys- henkilöiden toimesta		hankerahoitus	www.wilma.sakky.fi, kannat- taa varmistaa sisältä esim. päivän kouluttaja
Eri alojen työssäoppimis- paikkojen järjestäminen	usein on haasteellista järjes- tää top paikkaa kunnasta, mutta saa kysyä	yksittäisiä	sovitaan erikseen	Sosiaali- ja terveysalalla voimassa olevan opiskelijahaj- auskorvauksen mukai- nen, muilla aloilla ei korvauksia	
Työpaikkaohjaajien valmenta- minen ja koulutus	Sakky vastaa koulutuksesta, jos on työssäoppijoita	Soten työpaikka- ohjaaja- ja arviolajakoulutus oppilaitoksella 2 x / vuosi, muilla aloilla sovitaan erikseen		Sakyn kustannuksella	
Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelu ja toteutus	Eri alojen perustutkintojen eri tutkinnon osien ammat- tiosaamisen näytöt, yleensä työssäoppimisen yhtey- dessä	yksittäisiä	sovitaan erikseen	Sosiaali- ja terveysalalla voimassa olevan opiskelijahajaus- korvauksen mukainen, muilla aloilla ei korvauksia	
Näyttötutkintojen tutkintotilai- suuksien suunnittelu ja toteutus	Eri tutkintojen ja tutkinnon osien tutkintotilaisuudet			Sosiaali- ja terveysalalla voimassa olevan opiskelijahajaus- korvauksen mukainen, muilla aloilla ei korvauksia	
Yhteisten oppimisympäristöjen	-				

AV SKE

Kumppanuussopimuksen liite:

Kumppanuuspalvelujen toteuttamis- ja rahoitussuunnitelma seuraavalle kahdelle vuodelle

Kumppaniorganisaatio:

Päivämäärä

	Tarkempi kuvaus	Määrä	Ajankohta	Rahoitus	Muuta
järjestäminen ja kehittäminen					
Opettajien työelämäjaksot ja työelämän opettajajaksot	-				
Kansainvälisyyden edistäminen	-				
Yhteistyö ammattitaitokilpailutoiminnassa	-				
Kummitoiminta	-				
Asiantuntijaluennot	On mahdollista, sovitaan kullakin kerralla erikseen				
Markkinointi ja opiskelijarekrytointi	Markkinoinnissa ja referensseissä kumppanit voivat käyttää toistensa nimeä ja logoa				
Yhteistyö koulutuksen järjestäjän päätöksenteon tukemisessa	Mahdollista, esim. opetus- suunnitelmatyö, neuvottelukuntatyöskentely, työelämäyhteistyöryhmät, osaamisen tunnistamisen kolmikantatyöryhmä				
Muut mahdolliset yhteistyömuodot	Satun yhteystiedot vapaasti jakoon toimialajohtajille				

J. O. S. K.

Kumppanuussopimuksen liite:

Kumppanuuspalvelujen toteuttamis- ja rahoitussuunnitelma seuraavalle kahdelle vuodelle

Kumppaniorganisaatio:

Päivämäärä				
	Tarkempi kuvaus	Määrä	Ajankohta	Rahoitus
				Muuta

AV SK

Ruokahuoltopalvelun suoritteet ja kustannukset 2015 ja hinnoittelu 2016

Toimintamenot 2015	608 725	
Suunnitelman mukaiset poistot	9317	
Suoritehinnan perusteena olevat menot	618 042	Vuoden 2016 arvio 702 100 €

Sisäisen ja ulkoisen hinnoittelun mukaiset ateriapalvelut on muutettu suoritteiksi FCG Efeko Oy:n julkaisun **Suoritteidenlaskenta Uudistuvat ruokapalvelut** ohjeen mukaisesti (perusteena vuositilastot)

Edellä mainituilla kertoimilla muunnettuja suoritteita yhteensä noin 160 000 (156.017,9) kpl.

	2015/kpl	%osuus	2016/kpl	%osuus	ALV-jako
josta ulkoinen myynti/suorite/1,80%	2 812,6	1,80	3 000	1,85	2,0 %
sisäinen myynti/suorite/98,20%	153 205,3	98,20	159 000	98,15	98,0 %
Tuotantokustannus 2016/veroton suorite	4,33	~4,35			
Verollinen kustannus 2016/verollinen suorite (alv 14%)	4,94	~4,95			

Ruokahuollon arvioidut kustannukset vuonna 2016 **702.100 €**.

Alla olevilla hinnoilla laskettuna toiminnan tulot kattaisivat kustannukset.

Ruokahuollon hinnoittelu 1.4.2016 alkaen:

Ulkoisen myynnin hinnat:

Henkilökunta/lounas	5,30 sis. ALV
-"- /kevyt lounas	3,80 "
-"- /aamupala	2,50 "
Opiskelijat/oppilaitokset/ateria	5,30 "
Vierasateriat/aamupala	4,30 "
-"- /lounas	6,80 "
-"- /päivällinen	5,80 "
-"- /kahvi ja kahvileipä	3,30 "
-"- /iltapala	4,30 "

Sisäisen myynnin hinnat:

Palvelukeskus/sairaala/hoitopäivä	13,80 veroton
Kotipalvelu/ateria pakattuna	8,00 "
Päivätoiminta/aamupala	3,30 "
-"- /lounas+päiväkahvi	6,30 "
Toimintakeskus/ateria	4,80 "
Kouluruokailu (myös koulun vierasateria)	4,50 "
Kahvi+kahvileipä	2,90 "
Päivähoito/lounas	3,80 "
-"- /välipala	2,00 "
Aamu-ja iltapäiväkerho/välipala	2,00 "
Sisäiset ruokapalvelut/lounas	4,80 "
Kotipalv./Vanhustentalon asukk./päivällinen	4,80 "
Koulun retkievää	1,50 "

Aterioiden ulkoinen tilausmyynti muodostuu pääasiassa seurakunnalle ja satunnaisille omaisvieraille.

Muun sisäisen ja ulkoisen ruokahuoltopalveluiden myyntihinnoista päättää ravitsemispäällikkö tilaus-/tapauskohtaisesti. Myyntihinnan on kuitenkin aina katettava arvioitu tuotantokustannus ja ulkoisessa myynnissä myös arvonnalisävero. Sekä ulkoisessa että sisäisessä hinnoittelussa on huomioitava valmistuskustannusten lisäksi myös ruoan tarjoamiseen, jälkihuoltoon, kuljetukseen ja pakkaamiseen liittyvät kustannukset.

Hinnoittelu on voimassa 1.4.2016 alkaen. Hinnoittelu vuoden 2017 osalta tarkastetaan keväällä 2017.